

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat pro sacramentis pecuniam accipere? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

tionem signorum quæ per eum fierent, multiplicatam pecuniam lucraretur. Et sic illi qui spiritualia vendunt, conformantur Simoni Mago in intentione, in actu vero illi qui emere volunt. Illi autem qui vendunt in actu, imitantur Giezi discipulum Helisæi, de quo legitur 4. Reg. 5. quod accepit pecuniam à leproso munito. Unde venditores spiritualium possunt dici, non solum Simoniaci, sed etiam Giezitæ.

Ad quintum dicendum, quod nomine emptionis, & venditionis intelligitur omnis contractus non gratuitus. Unde nec permutatio præbendarum, vel Ecclesiasticorum beneficiorum fieri potest auctoritate partium, absque periculo simoniæ, sicut nec transactio, ut iura determinat. Potest tamen prælatus ex officio suo permutaciones huiusmodi facere pro causa utili, vel necessaria.

Ad sextum dicendum, quod sicut anima vivit secundum seipsam; corpus autem vivit ex unione animæ: ita etiam quedam sunt spiritualia secundum seipsa, sicut sacramenta, & alia huiusmodi; quedam autem dicuntur spiritualia ex hoc quod talibus adherent. Unde 1. q. 3. dicitur c. Si quis obiecerit, quod spiritualia sine corporalibus rebus non proficiunt, sicut nec anima sine corpore corporaliter vivit.

Ad septimum dicendum, quod Papa potest incurere vitium simoniæ, sicut & quilibet alius homo: peccatum enim tanto in aliqua persona est gravius, quanto maiorem obtinet locum. Quamvis enim res Ecclesiæ sint eius, ut principalis dispensatoris, non tamen sunt eius ut domini, & possessoris. Et ideo si reciperet pro aliqua re spirituali pecuniam de redditibus Ecclesiæ alicuius, non careret vitio simoniæ. Et similiter etiam posset simoniam committere recipiendo pecuniam ab aliquo laico non de bonis Ecclesiæ.

ARTIC. II.

§ 30. *Utrum semper sit illicitum, pro sacramentis pecuniam dare?*
 4. di. 25.
 4. 3. ar. 2.
 9. 1. 11. **A**D secundum sic proceditur. Videtur, quod non semper sit illicitum, pro sacramentis pecuniam dare.

1. q. 3. ca.
 Si quis
 obiecerit.

dare. Baptismus enim est ianua sacramentorum, vt in 3. parte * dicitur. Sed licet (vt viderur) in aliquo casu dare pecuniam pro baptismo: puta, quando sacerdos puerum morientem sine pretio baptizare non vellet. Ergo non semper est illicitum emere, vel vendere sacramenta.

2.63.4.6

¶ 2 Præterea, Maximum sacramentorum est eucharistia, quæ in missa consecratur. Sed pro missis cantandis aliqui sacerdotes prabendam, vel pecuniam accipiunt. Ergo licet multo magis alia sacramenta emere, vel vendere.

¶ 3 Præterea, Sacramentum poenitentiae est sacramentum necessitatis: quod præcipue in absolutione consistit. Sed quidam absoluentes ab excommunicatione, pecuniam exigunt. Ergo non semper est illicitum sacramentum emere, vel vendere.

¶ 4 Præterea, Consuetudo facit vt non sit peccatum id quod aliàs peccatum esset: sicut * Augustinus dicit, quod habere plures vxores quando mos erat, crimen non erat. Sed apud quosdam est consuetudo, quod in consecrationibus episcoporum, benedictionibus abbatum, & ordinibus clericorum, pro chrismate, vel oleo sancto, & alijs huiusmodi, aliquid detur. Ergo videtur, quod hoc non sit illicitum.

l. 22. cor. tra Fano sicut. 47. cir prima 20. 6.

¶ 5 Præterea, Contingit quandoque quod aliquis maliciosè impedit aliquem, vel ab episcopatu obtinendo, vel ab aliqua alia dignitate. Sed licet vnique redimere suam vexationem. Ergo licitum videtur in tali casu pecuniam dare pro episcopatu, vel aliqua alia ecclesiastica dignitate.

¶ 6 Præterea, Matrimonium est quoddam sacramentum. Sed quandoque datur pecunia pro matrimonio. Ergo licitum est sacramentum vendere.

c. Qui d pecunia. c. non satis, & c. cū in ecclesia cor pore. extra de simonia.

SED contra est, quod dicitur * 1. q. 1. Qui pro pecunia quæquam consecrauerit, alienus fit a sacerdotio.

RESPONDEO dicendū, quod sacramenta nouæ legis sunt maxime spiritualia, in quantum sunt causa spiritualis gratiæ, quæ pretio estimari nō potest: & eius ra-

1. i. 2. tionis

tioni repugnat quòd non gratuito detur. Dispensatur autem sacramenta per Ecclesiæ ministros, quos oportet à populo sustentari, secundum illud Apost. 1. ad Corinth. 9. Nescitis quoniam qui in sacrario operantur, quæ de sacrario sunt edunt: & qui altario deseruiunt, cum altario participant? Sic ergo dicendum est, quòd accipere pecuniam pro spirituali sacramentorum gratia, est crimen simoniæ, quod nulla consuetudine potest excusari: quia consuetudo non præiudicat iuri naturali, vel diuino. Per pecuniam autem intelligitur omne illud, cuius pretium potest pecunia æstimari: ut Philosophus dicit in 3. Ethic. Accipere autem aliqua ad sustentationem eorum, qui sacramenta Christi ministrant, secundum ordinationem Ecclesiæ, & consuetudines approbatas: non est simonia, neque peccatum. Non enim sumitur tamquam pretium mercedis, sed tamquam stipendium necessitatis. Vnde super illud 1. ad Timoth. 5. Qui bene præstant

*Est Aug.
1. de Pa-
stor. c. 2.
sit. f. 1. 9.*

presbyteri, &c. dicit * Gloss. August. Accipiant sustentationem necessitatis à populo; mercedem dispensationis à domino.

Ad primum ergo dicendum, quòd in casu necessitatis quilibet potest baptizare. Et quia nullo modo est peccandum, pro eodem est habendum, si sacerdos absque pretio baptizare non velit, ac si non esset qui baptizaret. Vnde ille qui gerit curam pueri, in tali casu, licitè potest eum baptizare, vel à quocumque alio facere baptizari. Posset tamen licitè aquam à sacerdote emere: quæ est purum elementum corporale. Si autem esset adultus qui baptismum desideraret, & immineret mortis periculum, nec sacerdos eum vellet sine pretio baptizare, deberet, si posset, per alium baptizari. Quòd si non posset ad alium habere recursum, nullo modo deberet pretium pro baptismo dare, sed potius absque baptismo decedere. Suppleretur enim ei ex baptismo flammis, quod ei ex sacramento deesset.

Ad secundum dicendum, quòd sacerdos nõ accipit pecu-

pecuniam quasi pretium consecrationis eucharistiae, aut missae decantandae (hoc enim esset simoniacum): sed quasi stipendium suae sustentationis, ut * dictum est. *In co. ar.*

Ad tertium dicendum, quod pecunia non exigitur ab eo qui absoluitur, quasi pretium absolutionis: (hoc enim esset simoniacum) sed quasi poena culpae praecedentis, pro qua fuit excommunicatus.

Ad quartum dicendum, quod sicut * dictum est, consuetudo non praedicit iuri naturali vel diuino, quo simonia prohibetur. Et ideo si aliqua ex consuetudine exigantur quasi pretium rei spiritualis cum intentione emendi, vel vendendi, est manifeste simonia, & praecipue si ab invito exigantur. Si vero exigantur quasi quaedam stipendia per consuetudinem approbata, non est simonia: si tamen desit intentio emendi, vel vendendi, sed intentio referatur ad solam consuetudinis obseruantiam, & praecipue quando aliquis voluntarie soluit. In his tamen omnibus sollicitè cauendum est quod habet speciem simoniae, vel cupiditatis: secundum illud Apostoli 1. ad Thess. vit. Ab omni specie mala abstinete vos.

*In corp.
art. 1.
2. q. 97.
ar. 3.*

Ad quintum dicendum, quod antequam alicui acquiratur ius in episcopatu, vel quacumque dignitate, vel praebenda, per electionem, vel prouisionem, seu collationem, simoniacum esset aduersantium obstaculo pecunia redimere: sic enim per pecuniam pararet sibi viam ad rem spiritualem obtinendam. Sed postquam ius alicui iam acquisitum est, licet per pecuniam iniusta impedimenta remouere.

Ad sextum dicendum, quod quidam dicunt quod pro matrimonio licet pecuniam dare: quia in eo non confertur gratia. Sed hoc non est vsquequaque verum, ut in * tertia parte huius operis dicitur. Et ideo aliter dicendum est, quod matrimonium non solum est Ecclesiae sacramentum, sed etiam naturae officium. Et ideo dare pecuniam pro matrimonio, in quantum est naturae officium, licitum est: in quantum vero est Ecclesiae sacramentum, est illicitum. Et ideo secundum

*Nō cōplo-
uis, morie
pugnatus.*

dum iura prohibetur, ne pro benedictione nuptiarum aliquid exigatur .

ARTIC. III.

Vtrum liceat dare, & accipere pecuniam pro spiritualibus actibus?

531
4. di. 25.
q. 3. ar. 2.
q. 2. &
quolib. 8.
ar. 11.

AD tertium sic proceditur . Videtur , quod licitum sit dare, & accipere pecuniam pro spiritualibus actibus . Vfus enim prophetiæ est spiritualis actus . Sed pro vsu prophetiæ olim aliquid dabatur, ut patet 1. Reg. 9. & 3. Reg. 14. Ergo videtur, quod liceat dare & recipere pecuniam pro actu spirituali .

¶ 2 Præterea, Oratio, prædicatio, laus diuina, sunt actus maximè spirituales . Sed ad impetrandum orationum suffragia, pecunia datur sanctis viris, secundum illud Luc. 16. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis . Prædicatoribus etiam spiritualia seminantibus, temporalia debentur, secundum Apostolum 1. Corint. 9. Celebrantibus etiam diuinas laudes in ecclesiastico officio, & processiones facientibus, aliquid datur: & quandoque annui redditus ad hoc assignantur. Ergo licitum est pro spiritualibus actibus accipere aliquid .

¶ 3 Præterea, Scientia non est minus spiritualis quam potestas . Sed pro vsu scientiæ licet pecuniam accipere: sicut aduocato licet vendere iustum patrocinium, & medico consilium sanitatis, & magistro officium doctrinæ . Ergo pari ratione videtur, quod liceat prælato aliquid accipere pro vsu spiritualis sue potestatis: puta pro correctione, vel dispensatione, vel aliquo huiusmodi .

¶ 4 Præterea, Religio est status spiritualis perfectionis . Sed in aliquibus monasterijs aliquid ab his qui recipiuntur, exigitur. Ergo licet pro spiritualibus aliquid exigere .

an. Quicquid.

SED contra est, quod dicitur * 1. q. 1. Quicquid inuisibilis gratiæ consolatione tribuitur, numquam questibus, vel quibuslibet præmijs venundari penitus debet . Sed omnia huiusmodi spiritualia per inuisibilem